

عنوان مقاله:

بازتاب ابعاد اجتماعی مشروطه بر قالی های تصویری دوره قاجار

محل انتشار:

فصلنامه جلوه هنر، دوره 13، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

عبداله میرزایی - استادیار گروه فرش، دانشکده فرش، دانشگاه هنر اسلامی، تبریز، ایران (نویسنده مسئول).

فرنوش رحمانی - دانشجوی کارشناسی ارشد فرش، دانشکده فرش، دانشگاه هنر اسلامی، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

در دوره قاجار، قالی های تصویری بسیاری متأثر از شرایط فرهنگی، اجتماعی و سیاسی آن دوره تولید شدند. در این بین، گروهی از قالی ها متأثر از فضای سیاسی و اجتماعی دوران مشروطه تولید شدند که به نام قالی های مشروطه شناخته می شوند. شکل گیری مطالبات آزادی خواهی در میان طبقه متوسط و کارگری جامعه با حمایت تجار و نخبگان فرهنگی و اجتماعی در دهه های پایانی عصر قاجار، منجر به وقوع انقلاب مشروطه گردید. مقارن با این سال ها، تولید و تجارت قالی به مهم ترین فعالیت اقتصادی ایران تبدیل گردید. به طوری که، بیش از نیمی از جمعیت کارگری کشور در تولید فرش فعالیت داشتند. از طرفی، با توجه به فعال بودن بخش قابل توجهی از عوامل تولید و تجارت قالی ایران در جریان انقلاب مشروطه، مساله اصلی پژوهش حاضر، چگونگی بازتاب ابعاد اجتماعی گفتمان مشروطه خواهی در قالی های تصویری عصر قاجار می باشد. سوالات اصلی پژوهش، چگونگی و تنوع جغرافیایی بازتاب این رویداد در قالی های تصویری دوره قاجار می باشد. بدین منظور با استفاده از منابع کتابخانه ای، پنج نمونه از قالی های بافته شده با مضامین مشروطه خواهی شناسایی شدند و به شیوه توصیفی تحلیلی مورد مطالعه قرار گرفتند. نتایج نشان دادند، ابعاد اجتماعی گفتمان مشروطه خواهی در قالی های تصویری، با اکثریت قالی های تبریز در دو قالب تصویر و نوشتار بازتاب یافته اند. تنوع نمونه ها و تحلیل محتوای آن ها نشان داد گفتمان مشروطه در میان طبقات اجتماعی متوسط و کارگری گسترده شده بود.

کلمات کلیدی:

قالی های تصویری، انقلاب مشروطه، عصر قاجار، تجار قالی، رویکرد بازتاب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1369772>

